

Anne Mette Greve Klemensen inn á fæðideildina:

– PRESTUR VIL STUÐUL

– *Eg ímyndi mær, at eg møguliga fylgi eini mammu í senn, og at eg ikki fylgi nakrari, sum er sett at eiga um høgtíðirnar, tá prestur hevur nógv um at vera. Sum doula mást tú vera tøk, tí tú veitst ongantíð, nær ein mamma fær verkir. Tað verður óivað meir eftir tørvi, at eg brúki útbúgvingina sum doula, sigur Anne Mette Greve Klemensen, prestur, sum nú eisini ber heitið “doula” Ein doula er ein kvinna, sum stuðlar barnakonuni í tíðini áðrenn, í meðan og aftana hon eigur barnið.*

ANNIKA KUNOY IM

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Fyrr varð sagt, at størsta broyting í lívi okkara hendir, tá vit verða gift. Soleiðis er ikki í dag. Í dag størsta broytingin í lívinum hjá mongum okkara, tá vit verða foreldur. Tað er avbjóðandi á nógvar ymiskar háttir at fáa eitt barn. Ein verður konfronteraður við hvør ein er, og hvat ein skal. Ein verður trýstur út í odd og egg, tá litla barnið kemur, sum krevur alt, og sum man eisini vil gera alt fyri. Hetta er ein avbjóðing, sum Anne Mette Greve Klemensen, prestur í Fuglafirði kennir til bæði persónliga og professionelt. Nú hevur hon valt at viðka um stuðulin til barnakonur við eini útbúgving sum doula. Ein doula er ein kvinna, sum stuðlar barnakonuni í tíðini áðrenn, í meðan og aftana hon eigur barnið. Anne Mette Greve Klemensen hevur altíð havt áhuga í tí, sum hendir tá fólk eru á markinum millum lív og deyða, og hon heldur at fôrleikarnir, sum krevjast sum prestur og doula ikki eru heilt ólíkir, og hon gleðir seg til at finna útav, hvussu føroyskar mammur fara at taka í móti nýggja tilboðnum.

Markið millum lív og deyða hugtekur

Prestur er sálarhirði og fylgir menniskjum í ymiskum skeiðum

í lívinum. Prestur er har bæði tá sorgin og tá gleðin eru størst. Anne Mette Greve Klemensen hevur altíð havt áhuga í tí, sum hendir tá fólk eru á markinum millum lív og deyða. Hóast hon, sum aðrir prestar, hevur verið eggjað til at hava onnur áhugamál enn tey, sum hoyra til arbeiði sum prestur, so eru fôrleikarnir sum prestur og sum doula ikki ólíkir.

– Tá vit eru á markinum millum lívið og deyðan eru vit viðkvom. Har møtast vegirnir sum doula og sum prestur, sigur hon.

Hon hevur altíð havt hendan áhugan, greiðir hon frá, og tá hon sá útbúgvingina á netinum, valdi hon at loypa út í tað og gerast doula.

Tað er ikki eitt nýtt fyribrygdi

Orðið doula er úr grikskum, og merkir ein kvinna, sum tænar. Ein doula skal hjálpa mammuni, tá hon hevur verkir og skal eiga barnið, men er eisini við í viðgongutíðini og í tíðini eftir, at barnið er komið til heimin. Ein doula er ein professionellur umsorganarpersónur, sum traðkar til sum ein stuðul. Hetta er ikki eitt nýtt konsept, tí kvinnur hava altíð havt nærkonu ella fólk, sum hjálpa til tá ein kvinna skal eiga. Tó, so broyttist alt, tá fœðingin varð flutt á sjúkrahúsini og nærkonurnar hvurvu – men tørvurin á einum dyggum stuðli hvarv sjálvsagt ikki.

– Ein doula er við mammuni og

teimum avvarðandi, og er á ongan hátt fakpersónur, tá fœðingin er í gongd. Tá er tað ljósmóðurin, sum er fakpersónurin, og doulain tekur sær av upplivingini hjá kvinnuni, sum skal eiga. Tað er ikki tí, at ljósmóðurin ikki kann taka sær av upplivingini eisini, men tær hava ofta nógva um at vera, og ein doula kann tí savna seg bert um mammuna, og stuðla henni, sigur hon.

Anne Mette Greve Klemensen hevur sjálv átt fyra børn, og hevur havt systur sína við til eina av fœðingunum. Hon hevur ongantíð sjálv nýtt eina doula, men sigur, at hevði hon havt møguleikan, so hevði hon tikið hann.

Verður eftir tørvi

Tað er ongin loyna, at starvið sum prestur krevur nógva tíð

og orku. Spurd um, hvussu hon ætlar at nýta útbúgvingina sum doula, greiðir Anne Mette frá, at hon sjálvsagt ikki fær brúkt hana fulla tíð, og at tað heldur ikki varð uppruna ætlan hennara.

– Eg ímyndi mær, at eg møguliga fylgi eini mammu í senn, og at eg ikki fylgi nakrari, sum er sett at eiga um høgtíðirnar, tá prestur hevur nógva um at vera. Sum doula mást tú vera tøk, tí tú veitst ongantíð, nær ein mamma fær verkir. Tað verður óivað meir eftir tørvi, at eg brúki útbúgvingina sum doula, sigur hon.

Tá Anne Mette gekk við fjórða barni sínum fyri einum góðum ári síðani, skipaði hon saman við eini ljósmóður í Fuglafirði fyri eini løtu tær kallaðu Barnakonuløtir í kirkjuni.

– Vit møttust um kvøldið og

sótu í kirkjuni og sungu og høvdu andakt. Eisini hevði ljósmóðurin framløgu, og vit luftaðu hugsanir og stúranir við hvørja aðra. Tað er ikki bert kroppurin, sum broytist, tá tú ert við barn, men tankarnir broytast eisini, greiðir hon frá.

– Tað er umráðandi, at vit sum foreldur eru erlig og tora at luta hugsanir okkara. Tað er ikki víst, at vit altíð halda, at tað er so lekkurt at vera mamma, og tær hugsanirnar eru eisini okay og ein partur av tí at fáa barn í Føroyum. Vit verja ofta okkum sjálvar við at vera grunnskygdar, tí tað ger man ofta í smærri samfeløgum sum hesum, sigur hon.

Hon leggur afturat, at hon væntar ikki, at tað verður ein samanstoytur millum yrkini bæði – prestur og doula – í gerandisdegi hennara. Hetta tí hon er tilvitað um